

Samferdselsdepartementet
Luft-, post og teleavdelingen
Postboks 8010
0030 Oslo

Oslo, 5. juni 2011

Sendt per e-post til: postmottak@sd.dep.no

Tildeling av frekvensressurser i 800 Mhz-båndet - høringssvar

Vi viser til brev 5. april 2011 der Samferdselsdepartementet (SD) ber om innspill vedrørende utnyttelse og tildeling av ressurser i frekvensbåndet 790-862 MHz (800 MHz-båndet).

Ventelo AS (Ventelo) har bedt Advokatfirmaet Selmer DA om å bistå selskapet med å inngi høringssvar. Vi vil med dette kommentere enkelte av forslagene på vegne av selskapene i konsernet.

Den største svakheten i det norske markedet i dag er fraværet av et tredje landsdekkende mobilnett. Den forestående frekvenstildelingen kan bidra til å rette opp dette. Ventelos generelle syn er at departementets forslag til tildeling av den digitale dividenden er velbegrunnet. De retningslinjene som fremgår av høringsnotatet er dessuten hensiktsmessige med tanke på å fremme de formålene som kommer til uttrykk i ekomloven § 1-1.¹

Ventelo stiller seg bak de føringene departementet foreslår. Samtidig ønsker selskapet enkelte presiseringer for å effektivisere tildelingen. For å legge til rette for gode tjenester i hele landet og samtidig sikre bærekraftig konkurranse er det avgjørende at myndighetene fastsetter et frekvenstak. I motsatt fall vil de to aktørene med høyest betalingsvilje, Telenor ASA (Telenor) og NetCom AS (NetCom), befeste sin posisjon i markedet på bekostning av en tredje aktør.

Et frekvenstak må videre ta hensyn til hvor store ressurser budgiverne har i 900- og 1800 MHz-båndene fra før. Det er i denne forbindelse hensiktsmessig å også lyse ut lisenstillatelsen for 900 MHz-frekvenser på nytt. Dette vil etter Ventelos syn gi den mest hensiktsmessige fordelingen av ressurser over tid.

¹ "Lovens formål er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon."

Videre er det viktig å hindre at budgivere ikke omgår frekvenstaket ved å by gjennom ulike selskap med felles eierskap. I denne forbindelse bør departementet legge til grunn at alle selskap som er en del av den samme "økonomiske enheten" slik dette er definert i konkurranseretten anses for å representere samme budgiver. For øvrig mener Ventelo at departementet bør være forsiktig med å legge føringer på hvordan selskap kan samarbeide i etterkant av tildelingen.

1. Nærmere om Ventelo

Ventelo (Ventelo AS og underliggende datterselskaper) tilbyr elektroniske kommunikasjonstjenester – i det vesentlige innen fasttelefoni, mobiltelefoni, bredbånd og datakommunikasjon. Ventelo realiserer sitt tilbud av mobiltelefoni via egen MVNO-plattform basert på tilgangsavtale med Telenor.

Konsernet hadde i 2009 en omsetning på i overkant av tre milliarder kroner der ca halvparten relaterte seg til mobiltelefoni. Den vesentlige andel av omsetningen innen mobiltelefoni knytter seg til bedriftsmarkedet (privat og offentlig sektor).

Ventelo har per i dag ca 120 000 mobilkunder i bedriftsmarkedet og ca 24 000 privatmarkedet.

Ventelo har gjennom mange år og flere fusjoner bygget et landsdekkende fiberbasert bredbånd for bedrift og privatmarkedet. Denne type infrastruktur som krever betydelige investeringer ut over det å bygge et mobilt bredbåndnett er helt nødvendig for å ta høyde for den fremtidige veksten i datamengder. Trafikken på Internet alene dobles nå hvert år og bruk av video vil utgjøre 70 % av innholdet som sendes over nettet innen 2014.

Ventelo ønsker å ha et bredere nedslagsfelt ved å gjøre sine faste bredbåndsakssesser mobile gjennom tilgang på mobilt spektrum i 800 MHz-båndet samt spektrum som kan gi nødvendig kapasitet for store datamengder. Selskapet kan på denne måten utvide sitt tilbud til å omfatte mobile aksess tjenester som vil kunne betjene hele landet på en uniform måte.

2. SD bør fastsette frekvenstak på 2x10 MHz i 800 MHz-båndet

2.1. SDs høringsnotat

"Det bør fastsettes et frekvenstak for å unngå at en for stor andel av de tilgjengelige frekvensressursene blir konsentrert på én eller to tilbydere.

For det tilfellet at et mulig dekningskrav knyttes til bestemt(e) frekvensblokk(er) i 800 MHz-båndet, foreslår departementet at det fastsettes et frekvenstak på 2 x 10 MHz i 800 MHz-båndet.

For det tilfellet at et mulig dekningskrav knyttes til et tak for en tilbyders samlede spektrumsinnnehav i sammenlignbare frekvensbånd, foreslår departementet at:

- **det i utgangspunktet innføres et samlet frekvenstak i 800 MHz- og 900 MHz-båndene på 2 x 20 MHz;**

- **ervert i 800 MHz-båndet utover ovennevnte tak likevel tillates på vilkår og at slikt ervert utløser krav til befolkningsmessig dekning (se nærmere omtale i kapittel 4.1);**
- **det i denne kontekst fastsettes et tak på 2 x 10 MHz i 800 MHz-båndet for henholdsvis NetCom og Telenor;**
- **det i denne kontekst fastsettes et tak på 2 x 20 MHz i 800 MHz-båndet for øvrige tilbydere.”**

2.2. Ventelos merknader

Ventelo støtter departementets forslag om å innføre et samlet frekvenstak på 2x10 MHz i 800 MHz-båndet for NetCom og Telenor. Ventelo støtter også departementets forslag om å innføre et samlet frekvenstak i 800 MHz og 900 MHz-båndene på 2 x 20 MHz.

Et samlet frekvenstak på 2x20 i 800 MHz- og 900 MHz-båndet gir en mulighet for omfordeling også innenfor 900 MHz-båndet fordi Telenor og NetCom må velge om de vil kjøpe 2x10 i 800 MHz-båndet og avstå fra 2x5 i 900 MHz-båndet. Frekvensfordelingen i 900 MHz-båndet i dag er meget skjev. Telenor og NetCom har 43 % hver av de tilgjengelige ressursene. Mobile Norway har på sin side 14 %. Alle andre Europeisk land har en annen og langt jevnere fordeling mellom aktørene.

Post- og teletilsynet konkluderte i vedtak 5. august 2010 med at det norske mobilmarkedet er preget av strukturelle problemer.² Etter mer enn 10 år med sektorspesifikk markedsregulering er det fortsatt kun to operatørene i Norge med landsdekkende nett, Telenor og NetCom. Telenor har samtidig en dominerende posisjon i oppstrømsmarkedet. Dette gjør at selskapet kan opptre uavhengig av sine kunder og konkurrenter.

Erfaringene fra det norske markedet har vist at to nett ikke er tilstrekkelig til å realisere ekomlovens formål om bærekraftig konkurranse. Duopolstrukturen har gitt seg utslag i lavere prispress og mindre innovasjon enn i sammenlignbare land. Regulering har så langt ikke lyktes i å stimulere til etablering av et tredje nett i Norge.

Uten et levedyktige tredje nett vil det være behov for sektorspesifikk markedsregulering i overskuelig fremtid. Dette er ikke i tråd med ønsket om å deregulere sektoren.

Høye etableringsbarrierer er en av de viktigste forklaringene på at NetCom og Telenor har kunnet beholde sin posisjon i markedet og vil fortsette å gjøre det i overskuelig fremtid. For det første er det kostnadskrevende i seg selv å bygge dekning i Norge. Både Telenor og NetCom har nett som er ferdig utbygget. Med stadig økende etterspørsel etter mobilt bredbånd vil for det annet knappe frekvensressurser favorisere de etablerte aktørene. Begge selskap har allerede i dag tilgang til attraktive frekvensressurser i både 900 MHz- og 1800 MHz-båndene. De er dermed i stand til å tilby attraktive tjenester selv uten tilgang til digital dividende. Øvrige aktører har ikke samme fortrinn, men er henvist til å etablere konkurransedyktige tjenester kun basert på den digitale dividenden.

² Se vedtak i markedet for tilgang til og samtaleoriginering i offentlige mobilkommunikasjonsnett tilgjengelig på http://www.npt.no/portal/page/portal/PAG_NPT_NO_NO/PAG_NPT_NO_HOME/PAG_NPT_NO_VIS_NYHET?p_d_i=-121&p_d_c=&p_d_v=120690

I sum vil den forestående frekvenstildelingen derfor avgjøre hvordan konkurransesituasjonen kommer til å se ut de nærmeste 10-15 årene.

Departementets forslag om et frekvenstak på 2x10 MHz for NetCom og Telenor er avgjørende for at en tredje aktør skal kunne få tilgang til tilstrekkelig frekvenser i auksjonen. Det er 2x30 MHz til disposisjon i 800 MHz-båndet. Med et tak på 2x10 MHz blir det 2x10 MHz igjen til en tredje aktør. Settes frekvenstaket høyere vil gjenværende frekvenser bli tilsvarende mindre og utilstrekkelig for en reell tredje utfordrer.

Ventelo vil i denne forbindelse peke på at den digitale dividenden har størst verdi for etablerte aktører med eget nett. Dette illustreres av erfaringene fra Tyskland der fire etablerte operatører kjempet om blokkene og tre av dem gikk seirende ut etter 224 budrunder med total pris på mer enn 28 milliarder NOK. Når det gjelder det norske markedet betjener Telenor og NetCom allerede per i dag en betydelig kundemasse. Selskapene har dermed store trafikkvolum i sine nett, noe som krever frekvensressurser. Slik Ventelo ser det ønsker begge selskap samtidig å kunne tilby flate- og innendørsdekning for mobile bredbåndstjenester på en mer kostnadseffektiv måte enn det som er tilfellet med 900 MHz- og 1800 MHz-frekvenser. Disse faktorene gjør at begge selskap har høy betalingsvillighet.

Utfordrere uten eksisterende nett vil ikke kunne forsvare en like høy pris for frekvensressursene. For det første blir investeringen i nye frekvenser lettere lønnsom når man ikke trenger å legge inn kostnader til å bygge nett i tillegg. For det andre kan Telenor og NetCom prise inn verdien av å utelukke et tredje nett gjennom å nekte tilgang til frekvenser. Begge selskap vil kunne oppnå store gevinster på å lukke ute de øvrige konkurrentene gjennom å legge beslag på kostnadseffektive frekvenser. For det tredje er både Telenor Mobil og NetCom del av store konsern med tilgang til betydelige finansielle ressurser. Disse tre forholdene øker duopolistenes betalingsvillighet, uten at det fremmer ekomlovens formål.

3. Samlet og samtidig tildeling av frekvensressurser i 800 MHz- og 900 MHz-båndene

3.1. SDs høringsnotat (punkt 4.2 og 10)

”Samferdselsdepartementet ber om høringsinstansenes syn på forslaget om at det fastsettes dekningskrav som enten

a) knyttets til den øverste 5 MHz-blokken (alternativt de to øverste blokkene) i 800 MHz-båndet eller

b) ses i sammenheng med et frekvenstak utformet ut fra en vurdering av tilbyders samlede spektrumsinnnehav i 800 MHz- og 900 MHz-båndene.

Det bes også om høringsinstansenes syn på en auksjon der dekningskrav lyses ut som et eget objekt tilbyderne kan gi anbud på.

Departementet ønsker høringsinstansenes syn på forslaget om et krav om befolkningsdekning på inntil 97 prosent.”

”Departementet ber om synspunkter på hensiktsmessigheten av å inkludere også tre blokker (2 x 5 MHz) fra 900 MHz-båndet i den auksjonen som nå er under forberedelse. Slik tildeling vil ha virkning fra 1. januar 2014.”

3.2. Ventelos merknader

Som det fremgår over må en tredje aktør få tilgang til en langt større andel av dekningsfrekvensene enn i dag for å konkurrere. Dette er en forutsetning for å kunne etablere en reell infrastrukturkonkurranse etter hvert som mobil datatrafikk blir stadig mer avgjørende for sluttbrukernes valg av leverandør.

Slik SD beskriver frekvenstaket i høringsnotatet oppstilles det ikke noe felles tak for frekvensressurser i 800 MHz- og 900 MHz-båndene. Tilgang til slike ressurser er heller en faktor som utløser et dekningskrav på 97 %. Et slikt system vil ikke forhindre Telenor og NetCom i å beholde 2x10 i 800 MHz gjennom auksjonen og samtidig beholde de svært attraktive 900 MHz- frekvensene.

De to selskapene får på denne måten tilgang til en uforholdsmessig stor andel av de mest kostnads-effektive frekvensressursene på bekostning av andre aktører. Dette vil forsterke selskapenes allerede betydelige posisjon i markedet. Ventelo mener en slik ordning er uheldig. Selskapet ber derfor om at SD setter et samlet tak for frekvenser i 800 MHz- og 900 MHz-båndene.

For det tilfellet at SD ikke fastsetter noe felles tak, ber Ventelo om at frekvenstillatelse i 900 MHz-båndet automatisk utløser dekningsforpliktelsen 800 MHz-båndet. De tre tilbyderne som per i dag besitter 900 MHz-frekvenser eier allerede nett med dekning i store deler av landet. De vil på bakgrunn av dette kunne oppfylle dekningsforpliktelsen med lavest kostnader. Det understrekes likevel at kun et samlet tak for frekvenser i 800 MHz- og 900 MHz-båndene vil kunne ivareta det tredje nettets eventuelle behov for mer 900 MHz spektrum.

Når det gjelder dekningsforpliktelsen foreslår SD et krav om befolkningsdekning på 97 % innen 4 år fra tildeling med et tjenestekrav på minimum 2 Mbit/s nedstrøms. Ventelo stiller seg positiv til et slikt vilkår. Forpliktelsen bør være teknologinøytral. Selskapet mener dette vil legge til rette for innovative og gode tjenester for sluttbrukere i hele landet. Ventelo vil samtidig peke på at det er hensiktsmessig å oppnå dette kravet gjennom vilkår i frekvenstillatelsen, heller enn gjennom tjenestekjøp eller statlige subsidier.

4. Infrastrukturdeling, nasjonal roaming og tillatte samarbeidsformer

4.1. SDs høringsnotat (punkt 4.6)

”Departementet legger i forbindelse med denne høringen og den forestående tildelingen av frekvensressurser ikke opp til noen vesentlig endring av gjeldende praksis for hva slags deling/samarbeid som aksepteres. Rammene for samarbeid oppsummeres kort slik:

[...]

Kjernenettet kan ikke deles.

[...]

4.2. Ventelos merknader

Ventelo er enig med SD i at det er hensiktsmessig for utfordrere å redusere produksjonskostnadene gjennom å dele infrastruktur. I høringsnotatet er det tatt inn en liste over hvilke samarbeidsformer som departementet ansees for å være tillatt. Selv om listen går langt, mener Ventelo det kan være uheldig å presisere at den som innehar frekvenstillatelsen ikke vil kunne dele kjernenett.

Erfaring fra frekvensforvaltning har vist at det er vanskelig å forutsi hvilke samarbeidsformer og forretningsmodeller som er best egnet. Det samme gjelder valg av teknologi. Samtidig endrer nettene seg over tid. Grensene mellom aksessnett og kjernenett viskes samtidig ut. Et forbud mot å dele kjernenett eller andre nettelementer vil fort kunne være til hinder for nye og mer kostnadseffektive samarbeidsformer.

I lys av dette ber Ventelo om at departementet ikke legger konkrete føringer på ulike samarbeidsformer, men i stedet overlater dette til markedsaktørene. Ventelo vil i denne forbindelse peke på at § 10 i konkurranseloven setter rammer for samarbeid mellom konkurrenter i markedet og vil hindre konkurranseskadelig atferd.

5. "Relaterte parter" ved frekvenstak

5.1. SDs høringsnotat (punkt 4.3.1)

"På bakgrunn av det ovennevnte legger departementet til grunn at to foretak anses som relaterte parter dersom det ene foretaket eier 50 prosent eller mer av aksjene i det andre. PT vil avklare reglene for relaterte parter nærmere i den videre prosessen."

5.2. Ventelos merknader

Ventelo er enig med SD i at departementet må fastsette vilkår for når foretak har så tette forbindelser til hverandre (eierskap med videre) at de i realiteten ikke opptrer uavhengig av hverandre i auksjonen. Dette er en reell utfordring i det norske mobilmarkedet der krysseierskap og samarbeid ikke er uvanlig. For eksempel kontrollerer TeliaSonera både NetCom og NextGenTel, to selskap som begge har vist interesse for denne typen frekvensressurser tidligere.

I tillegg til å identifisere de situasjonene der et selskap formelt kontrollerer et annet (eksempelvis gjennom å besitte 50 % eller mer av aksjene) må retningslinjene ta høyde for reell innflytelse. I motsatt fall vil budgiverne lett kunne omgå frekvenstaket.

Ventelo mener at selv om det er viktig å ta inn et vilkår om at "relaterte parter" ikke kan by uavhengig av hverandre, går ikke høringsnotatet tilstrekkelig langt i sin beskrivelse av vilkåret. Den vurderingen notatet legger opp til synes dessuten ikke å fullt ut være i tråd med gjeldende konkurranselovgivning. Departementet konsentrerer seg hovedsakelig om forholdet mellom mor- og datterselskap. Videre legges det avgjørende vekt på det formelle eierskapet (mer enn 50 %).

Konkurranseloven inneholder i §§ 2 og 17 presise angivelser av hva som utgjør et "foretak" og dessuten hva som skal til for at to uavhengige selskap inngår i samme økonomiske enhet. Bestemmelsene tilsvarer

definisjonen i Kommisjonens fusjonsforordning.³ Denne bygger på de samme definisjonene som SD viser til i høringsnotatet (EØS-avtalen artikkel 53 første ledd og artikkel 101 første ledd i EU-traktaten). Det finnes en rekke norske og europeiske avgjørelser som trekker opp innholdet i kriteriet. Denne reguleringen fanger effektivt opp både de situasjoner der en budgiver kontrollerer en annen i kraft av eierskap til 50 % eller mer av aksjene, og tilfeller der en har kontroll med en lavere andel av aksjene.

Slik departementet har formulert kriteriet for relaterte parter (50 prosent eller mer av aksjene i det andre) kan en budgiver lett omgå dette ved å by både selv og gjennom et selskap som det eier for eksempel 49 % av aksjene i. Som et tenkt eksempel kan Network Norway eller Tele2 overdra én aksje i Mobile Norway til en tredjepart og by både selv og gjennom Mobile Norway.

På bakgrunn av dette ber Ventelo SD om å presisere at "relaterte parter" skal forstås fullt ut på samme måte som konkurranselovgivningens foretaks- og kontrollbegrep.

6. Verdien av blokkene i 800 MHz – auksjonsreglene må sikre sammenhengende blokker

6.1. SDs høringsnotat (punkt 6.1)

"Samferdselsdepartementet foreslår at det legges til grunn en blokkstørrelse på 2 x 5 MHz for tildeling av frekvensene i 800 MHz-båndet."

"Etter departementets vurdering er det fordeler og ulemper med begge alternative auksjonsformater, og på det nåværende tidspunkt har ikke departementet noen klar preferanse."

Departementet ønsker høringsinstansenes syn på auksjonsformatene, herunder gjerne også forslag til hvordan det kan tas hensyn til potensiell forskjell i verdi på blokkene i auksjonen, og forslag til hvordan ønsket om å sikre sammenhengende spektrum til tilbyderne kan ivaretas."

6.2. Ventelos merknader

De frekvensblokkene SD lyser ut har ikke samme verdi for aktørene. De øverste båndene er strategisk viktigst fordi de er minst kostnadskrevenende å utnytte. Den laveste blokken grenser mot bakkenettet og det er gitt tekniske krav og spesifikasjoner for å regulere/hindre interferens.

I Sverige ble den laveste blokken priset relativt lavt sammenlignet med de andre blokkene. I dette tilfellet kjøpte 3 de to laveste blokkene mens Telenor/Tele2 samarbeidet om å skaffe seg de to øverste med tilhørende dekningsforpliktelse.

Ventelo mener auksjonsreglene bør utformes slik de to blokkene i 800 MHz-båndet med lavest verdi gir sammenhengende 2 x 10 MHz. Dette vil gjøre det mulig å etablere en konkurransedyktig aktør noe som igjen vil fremme en samfunnsøkonomisk effektiv utnyttelse i tråd med lovens formål.

Dersom auksjonsreglene ikke sikrer sammenhengende bruk i to og to blokker, vil Telenor og NetCom by strategisk for å hindre at en tredje nettaktør får sammenhengende frekvenser. Det vil skje hvis for

³ Council Regulation (EC) No 139/2004 of 20 January 2004 on the control of concentrations between undertakings.

eksempel Telenor kjøper de to øverste blokkene og NetCom kjøper blokk 2 og 3. Alternativt at NetCom kjøper de to nederste blokkene kan Telenor kjøpe blokk 4 og 5. For det tilfellet at det er tre aktører eller flere som byr på 2x10 i 800 MHz-båndet så må aksjonsreglene forhindre strategisk posisjonering av bud fra de etablerte for å hindre nettkonkurranse. De tre blokkparene må da være blokk 1 og 2, blokk 3 og 4, og blokk 5 og 6. Telenor og NetCom bør ikke kunne by på blokkparene 2 og 3 eller 4 og 5.

Ettersom Telenor og Netcom har størst betalingsvillighet i Norge er det påregnelig at de erverver de fire øverste blokkene. Øvrige deltagere i auksjonen vil i så fall kunne ende opp med en kamp om de to laveste blokkene. Siden det er usikkerhet knyttet til interferens i disse båndene vil det derfor være avgjørende for budgiverne å kjøpe begge blokkene.

7. Tiltak for å beskytte mottak av digitalt bakkebasert kringkasting

7.1. SDs høringsnotat (punkt 7.1)

”Samferdselsdepartementet foreslår at det legges til grunn en blokkstørrelse på 2 x 5 MHz for tildeling av frekvensene i 800 MHz-båndet. Digital bakkebasert kringkasting (DVB-T) i frekvensbåndet 470-790 MHz har krav på beskyttelse fra MFCN i båndet 790-862 MHz. Planen for 800 MHz-båndet plasserer basestasjonene i det nederste dupleksbåndet, og det er disse som er potensielle kilder for interferens/forstyrrelser mot DVB-T. Den øverste kanalen i DVB-T, kanal 60 (782-790 MHz), er mest utsatt siden den ligger nærmest de nye anvendelsene i 800 MHz-båndet.”

7.2. Ventelos merknader

Høringen indikerer stor usikkerhet knyttet til omfanget av interferensproblemer mellom det digitale bakkenettet (DVB-T) og offentlige mobile kommunikasjonsnett, særlig i de nedre områdene av spekteret 790 – 862 MHz. Likeledes antydes det at myndighetspålagte kriterier og tiltak for å forhindre/reducere eventuelle interferensproblemer ennå ikke foreligger. Interferens vil i verste fall begrense det tilgjengelige frekvensspektrum, i beste fall innebære en ekstra kostnad knyttet til å redusere eller fjerne problemet. Samtidig vil myndighetspålegg knyttet til håndtering av eventuelle interferensproblemer kunne sies å representere en heftelse knyttet til lisensene for de relevante frekvensområdene. Dette vil normalt påvirke både verdsettingen og disponeringen av de relevante frekvensene.

Ventelo ber derfor om at myndighetene før en tildeling søker å kartlegge omfanget av eventuelle frekvensutfordringer mot det digitale bakkenettet og informerer markedet om resultatene. Likeså ber Ventelo om at departementet i god tid før tildelingen ferdigstiller og tilgjengeliggjør myndighetspålagte kriterier og redegjør for eventuelle økonomiske sanksjoner og tiltak for å unngå interferens mot det digitale bakkenettet.

Normalt krever en samfunnsmessig effektiv løsning for å redusere interferensproblemer at alle berørte parter, i dette tilfellet både mobiloperatørene og DVB-T operatørene, i felleskap etablerer en løsning. Ventelo ber derfor om at myndighetene i slike situasjoner tilrettelegger for at mobiloperatørene ikke ensidig er ansvarlig for å løse eventuelle interferensproblemer, men at også DVB-T-operatører pålegges å bistå og bidra.

8. Samlet og samtidig tildeling av frekvensressurser i 800 MHz- og 1800 MHz-båndene

8.1. SDs høringsnotat (punkt 9)

”Departementet ønsker synspunkter fra høringsinstansene på forslaget om samtidig tildeling av frekvensene i henholdsvis 800 MHz- og 1800 MHz-båndene.

Departementet ønsker synspunkter på om og eventuelt i hvilken grad disse to auksjonene for øvrig bør ses i sammenheng.

Ved tildeling av de ledige frekvensressursene i 1800 MHz-båndet, kan det være hensiktsmessig også å tildele med virkning fra 1. januar 2014 blokken på 2 x 6,4 MHz som utløper i 2013. Departementet ber om høringsinstansenes synspunkt på dette.”

8.2. Ventelos merknader

SD ber i høringsnotatet om innspill til en mulig samlet tildeling av ledige frekvenser i både 800 MHz- og 1800 MHz-båndene. Ventelo stiller seg positiv til en slik løsning.

Slike frekvensressurser er avgjørende for at nye aktører som ikke har tilgang til GSM- eller UMTS-nettverk skal kunne etablere seg som en fullverdig mobilaktør basert på LTE-teknologi. Som det fremgår av høringsnotatet har frekvenser i høyere bånd god kapasitet. Den digitale dividenden gir til sammenlikning kostnadseffektiv dekning. For å kunne bli en fullverdig konkurrent må en ny aktør ha tilgang til ressurser i begge bånd, som et minimum 2 x10 i 800 MHz og 2 x 10 i 1800 MHz. Ventelo mener derfor at det er hensiktsmessig å tildele slike ressurser samlet.

Dette vil både legge til rette for en samfunnsøkonomisk optimal fordeling av frekvenser i ulike bånd og redusere kostnadene ved tildeling for både aktører og myndigheter.

De hensynene og bekymringene som er påpekt over med tanke på tildelingen av den digitale dividenden gjør seg også gjeldende ved en frekvensauksjon som omfatter 1800 MHz-ressurser. Ventelo mener derfor at SD bør benytte de samme prinsippene som det er vist til over, herunder pålegge alle aktører et samlet frekvenstak (800 MHz, 900 MHz og 1800 MHz).

* * *

Om ønskelig stiller Ventelo til møte med departementet for å utdype merknadene.

Med vennlig hilsen

Katinka Mahieu
advokat